

CSONGRÁDI UJSÁG

Elfizetési árak:
Egész évre 4 korona, fél évre 2 korona, negyed évre 1 korona.
Egyes szám ára 8 fillér.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felőlős szerkesztő
TÓTH DÉNES

Szerkesztőség:
Szentháromság-tér 2. szám.
Kiadóhivatal:
Bozó és Justin könyvnyomdája Szentháromság-tér 2. szám.

V. évfolyam.

Csongrád, 1907. március 17.

II. szám.

A letört nagyság.

Büszke, hatalomra vágyó ember volt Mátéffy Kálmán vármegyei főjegyző. Már mint csongrádi főszolgabíró, kiméretlenül törekedett fölfelé és hiú ábrándjait az akkori ellenzék letörése folytán vélte érvényre juttatni.

Hány választást igyekezett hatalmával befolyásolni? Se szeri se száma. A községi választásoknál a nép jelöltjeit nem kandidálta, mert a felsőbb forumok elismerését akarta az ilyen tettekkel kiérdemelni. Ki is érdemelte, mert a régi rendszer alatt az ilyenek igen jó ajánlólevélül szolgáltak.

A nép? Túrt, mert nem volt mit tennie. Mátéffy szuronyok elé állította őket és ily körülmények között senki sem merte véleményét szabadon nyilvánítani. Az erőszakosságai betetőzése az volt, amikor legelőször léptették fel Kossuth Ferencet országgyűlési képviselőnek és Mátéffy Kálmán a legelítendőbb módon tette ki magát, hogy Kossuth Ferencet ne bírjuk megválasztani.

A 48-as párt akkori vezérférfait, Ludrovai Tóth Istvánt, Faragó Antalt és Hoffmann Arturt a leghallatlanabb módon megszégyenítette.

Ugyanis a vezérférfiak tiltakozni akartak az erőszakoskodás ellen és azt érték el vele, hogy Faragó Antalt és Hoffmann Arturt Mátéffy Kálmán zsandárokkal vezetette ki a városházáról, míg később a szintén bemenni szándékozó Ludrovai Tóth István orra előtt becsapatta az ajtót, úgy hogy be sem juthatott, dacára annak, hogy Hoffmann Artur ügyvéd a törvénykönyvekkel kezében verte azt.

De ez alkalommal nemcsak a vezérférfiakat, hanem magát Kossuth Ferencet is megszégyenítette, mert erőszakoskodása folytán a pártja nem szavazhatott és a választás lezárása alkalmával a saját pártjuktól szavaztattak le egy embert azért, hogy a csúfság nagyobb legyen.

Az ilyen megszégyenítést megbocsájtani sohasem lehet. Hiába jelentette ki Faragó Antal a városháza előtti kövön, hogy megbocsájt az ellenségeinek, mit ér az, amikor azok nem bocsájtanak meg öneki.

Lám, a Mátéffy fent ismertett dolgait sem lehet sohasem megbocsájtani. Pedig ez csak helyi eset volt a sok közül, de mit szóljunk ahhoz és hogy bocsájtuk meg azt, mikor Mátéffy Kálmán mint e vármegye főjegyzője nemhogy az alkotmány megvédésére sietett volna mint jó hazafi, hanem úgy a megyei, mint az országos bizottság határozatai ellen izgatott, sőt a vármegyei tisztviselőket kényszeríteni akarta, hogy hasonlóképpen cselekedjenek.

Mi történt? — Mikor már ezen dolgok miatt fegyelmi eljárás volt ellene folya-

matban, ugyancsak a vármegye közgyűlése egy másik határozatában Mátéffyt saját kérelmére nyugdíjazta évi 3536 koronával.

Ilyen a mi vármegyénk! A bizottsági tagok kint verik a mellüket, hogy milyen 48-asok, — bent pedig a legnagyobb mamelukok, tisztelet a kivételeknek. A többi vármegyék hazafias átiratait ad acta teszik és mint a Pestvármegye átirata, melyben aratásra katonaság kirendelését kéri — elfogadják és magukévá teszik.

Azonban a Mátéffy-féle mentési operáció nem sikerült, mert a megye határozatát Ludrovai Tóth István megyebizottsági tag megfélebbezte gróf Andrássy Gyula belügyminiszterhez, aki a felebbezés alapján megsemmisítette azt és egyben elrendelte Mátéffy Kálmán ellen a fegyelmi vizsgálat folytatását.

Hát csak akadt egy ember e megyében, aki Mátéffy Kálmán nyugdíjas révbejútása előtt becsapta az ajtót!? No persze, értjük! Ludrovai Tóth István nem talált ezideig egy olyan követ, amelyre ráállva a megbocsájtás maszlagát hirdethette volna. De ne is találjon. A nyílt ellenség mindig becsülendő. Különbben a multak eseményeitől eltekintve, a felebbezés ezen ügyben kötelessége volt, mint igazi 48-as pártinak, mert még is hallatlan kompromittáló lett volna a megye közönségére nézve, ha a közgyűlés határozata érvényre emelkedik.

No de most már majd elvárjuk a Mátéffy fegyelmi hatóságától, hogy olyan határozatot hozzon az ügyében, amely mindig példa gyanánt kell, hogy lebegjen az utókor előtt.

— **Elismerés?** A Csongrádi Lap mult számában méltatta, hogy mi bátran és az igazságnak megfelelően mindent meg merünk írni. Ezekért a tényekért nem fogadhatunk el semmi féle elismerést sem, mert hiszen az kötelességünk. Hogy Faragó Antal országgyűlési képviselőt felszólítottuk az akcióba lépésre? Csak természetes. Kihéz forduljunk bajunkban, ha nem ő hozzá? Ez idő szerint ő van hivatva mindenféle helyi mozgalom vezetésére és így joggal megkövetelhetjük, hogy a Duna-Tisza csatorna kérdésében is tegyen a mi érdekeinknek megfelelő lépéseket. Azonban mi történt? A Tiszavidék ügylátszik, mintha csak gúnyt akart volna űzni a kerület országgyűlési képviselőjéből, azt a hirt közölte, hogy interpellációt intézett a kormányhoz nyílt ülésen a Vecseri Jánosné halála esetéből kifolyólag, éppen akkor, amikor a Duna-Tisza csatorna csongrádi betorkolása, a vasúti és postamizériák, vagy a lakbérosztályzat igazságtalan kirovása ügyében is felszólalhatott volna. Nagyon csodáljuk, hogy a nevezett lap ilyen értlen tréfával igyekszik megszolgálni a 700 forint szubvenciót és neveltségessé teszi jöltevéjét, mert — az interpellációból egy betű sem igaz. Ez oknál fogva, habár mi nem adózhunk sen-

kinck sem elismeréssel, viszont nem volna értelme, hogy olyant ezekért elfogadjunk. Így habár köszönjük laptársunk irántunk tanúsított jóindulatát, úgy véljük azt szorosabbra fűzni, ha ajánljuk laptársunknak ugyanazt az utat és alapot, amelyen mi haladunk.

Mit mond a jegyző!?

A legutóbbi községi közgyűlés alkalmával több interpelláció tétetett, amelyek úgy a városra, mint a közönségre nézve igen érdekesek voltak.

Szabados József községi képviselő egyik interpellációjában megkérdezte az előljáróságot, hogy a Duna-Tisza csatorna ügyében mit tett és mit szándékozik tenni? A választ Söhlya Gyula adta meg és az előbbi kérdésre nézve majdnem őszintén bevallotta, hogy — semmit, míg az utóbbira azt válaszolta, hogy ő mint szerény tag szerepel abban a százas bizottságban, amelynek elnöke Szappanos István országgyűlési képviselő, de még összehiva nem voltak, ha csak a héten nem lesznek, amikor a bizottságban tárgyalásra kerül egy olyan féle szövegű „Emlékirat”, amelyben a csongrádi torkolat érdekeltége arra fogja kérni az illetékes forumot, hogy ha a szolnoki csatorna létesülne, úgy egy ágat vezessenek abból Kecskemét érintésével Csongrádnak. Söhlya Gyula válaszában egyébként még azt is felhozta, hogy ugyanakkor lesz arról is szó, hogy Szegedet és a még eddig nem csatlakozott érdekeltégeket a csatlakozásra miként szólítsák fel.

Hát bizony ez gyenge válasz. Természetesen többet nem is lehetne kívánni, mikor az előljáróság ez ügyben még jóformán semmit sem tett. Habár Söhlya állított olyan félet is, hogy az előljáróság a maga részéről megtett mindent (?), mi ezt kénytelenek vagyunk kétségbe vonni, mert azt a legjobb akarrattal sem hihetjük el. Különbben ezeket most nem akarjuk ismételtlen feszegetni, csak azt találjuk kifogásolandónak, hogy hogy lehet ez idő szerint a csongrádi első jegyzőnek azt mondani, hogy ők egy oly féle emlékiraton dolgoznak, avagy tárgyalás alá vesznek, melyben a szolnoki csatornából, Cegléd-től Csongrád felé kiágazó csatornát kérnek?

Hát már előre feladják a küzdelmet? Az ilyen kishitű beszéd éppen elég arra, hogy azt a hiedelmet keltsék, mintha Csongrád nem is olyan nagyon szeretné, ha a csatorna itt torkolna a Tiszába. Nem vártunk ilyen beszédet különösen az első jegyzőtől — illetve az előljáróságtól, — amely helyett ő mondotta ezeket, mert ha más város részéről tétetett is ilyen indítvány, éppen nekik a legfőbb kötelességük az ellen a legenergikusabban tiltakozni, nem azért, mintha Szolnoktól esetleg irigyelnék, ha egy csatorna ag

arra menne, hanem azért, mert természetadta első és jóformán mindenkitől támogatott jogunkról mondanánk le.

Ha ez idő szerint Csongrád város részéről maga a hatóság is belemegy az ilyen húrok pengetésébe, úgy legfeljebb azt érejtük el vele, hogy sem ezt, sem azt nem fogjuk megkapni.

Igazán csodálatosak ezek a csongrádiak. Az egyik bevallja, hogy ő a Duna-Tisza csatorna körül felmerült küzdelmek szülte vitatkozásokban laikus. Bizony ez óriási szegénységi bizonyítvány nemcsak az illetőre, hanem arra a lapra is, amely — ugyanezt a kijelentést magáévá tette.

Igazán elszomorító körülmény, hogy ilyen emberek nemcsak részt követelnek, hanem részt is vesznek a közügyek intézésében. Még bevallják nyíltan, hogy laikusok! Miért nem mennek kapálni, ahhoz talán jobban értenének?

A másik? Még képes lemondani ijedtében mindenről, nemcsak a csatornáról. Ez szintén szomorú körülmény. A harmadik megelégszik egy csatorna ággal, amikor minden előny a miénk.

Lám, az ilyen emberek miatt veszítjük el azt, amit soha többé nem nyerhetünk meg a belátható időben.

Pedig ha ez utóbbiak utána néznének, tudakoznának és olvasnának szolnoki lapokat, úgy rögtön rájárnának, hogy a szolnokiaknak legkisebb reményük sem volt a csatorna elnyerésében. Most már azonban megváltozik az állapot ott is, mert bizalmat, reményt merítenek a mi tétlenségünkől és gyengeségünkől.

Felesleges talán rámutatnunk arra a körülményekre, hogy mint mindenben, úgy ebben a kérdésben is lehetnek önértékek. Távol áll tőlünk a gyanúsítás, szóval senkit sem gyanúsítunk, hanem csak ismertjük két példában, hogy az önérték milyen változást idézhet elő.

A Csongrád-félegyházi vasut vonala nem ott fekszik, ahol eredetileg ki volt tűzve, mert keresztül metszette volna egy csongrádi földbirtokos birtokát. Az illető birtokos minden követ megmozgatott és kivitte azt, hogy a vasút vonal a földje végébe tolatott ki, egy forgalmas út mellé. Azon az úton természetesen nem tanácsos tüzes lovakon hajtani, mert az illető könnyen szerencsétlenül járhat.

A másik eset? Szintén egy úttal történt meg, még pedig a császár-úttal. Azt is egy birtokos, mivel földjéből 7—8 hold földet elmetszett, sok huza-vona után helyéből eltereltette, még pedig úgy, hogy a földje egytagba került. Ebből természetesen az lett, hogy a tanyai birtokosoknak, akiknek az újfalusi határban, vagy a bokroson dolguk akad, — az útjuk kerülés folytán meghosszabbodik egy negyed órával. Hogy mily bosszúságot okoz ez a gazdák körében, — felesleges mondanunk. Tessék megkérdezni Forgó Pált.

Szóval azt tartják, hogy az önérték mindennél előbb való. Mi nem akarunk e hiedelemnek helyt adni ily fontos kérdésnél, mint a Duna-Tisza csatorna, hanem feltesszük hogy e város minden fia a legönzettelenebbül működik közre, hogy azt elnyerhessük.

Éppen ennél az oknál fogva nem akarjuk azt sem feltételezni, hogy Söhlya Gyula jegyző külső hatás folytán adott hamis hangot az interpellációra való vá-

lasszában, sőt ellenkezőleg úgy véljük, hogy a hiba egyedül abban rejlik: a mondókáját nem fejezte ki kellőleg. Mert valószínűleg tudja Söhlya Gyula azt is, hogy mekkora értékelkedés lesz tapasztalható Csongrádon mindenben, ha a Duna-Tisza csatorna itt fog beömleni a Tiszába. De ha nem gondolkozott volna felette, mi adunk egy kis rövid ismeretést:

az ezer egynehány ház, mely a várost képezi, átlagosan véve 10 év alatt 2—3-szoros értéket fog képviselni;

a negyvenkétezer hold föld, majdnem mindenütt kétszeres árú lesz;

a kereskedelem hirtelen fellendül, már pedig ahol forgalom van, ott jövedelemnek is kell lenni. Ezt az üzlettel bírók tudják legjobban;

a csatornába bejutni akaró hajók a nagy szállítás idején kénytelenek vesztegelni a vámolás miatt, tehát az azokon lévő alkalmazottak unalomból is költeni fognak;

a nagy hivatalnoki kar, mely a torkolátnál lesz alkalmazva, óriási előnyt jelent minden tekintetben;

terményeinket jobban tudjuk értékesíteni stb.

Ezen tételek mindegyike 5—10 év alatt milliókat jelentenek és a másik 5—10 év alatt ezen milliók mennyit jövedelmezhetnek?

Már maga az a tény, hogy akik valami birtokkal, házzal rendelkeznek, vagyonuk megduplázódik; elég ok arra, hogy Csongrád város közönsége, ha áldozat árán is, a csatorna elnyeréséért mindent megtegyen.

Ezek az érdekek tömörítőleg kell, hogy hassanak és nekünk az a reményünk, hogy városunkban nem fog akadni egyetlenegy olyan ember sem, aki öszintén ne akarná a csatorna Csongrádnál való torkolását. Ha azonban mégis kerülne ilyen alak, azt a közélet színteréről maga a közvélemény fogja elsöpörni.

A nőegylet és a női munka.

A nőegylethez szólunk, amely a női munkakört a háziipar megteremtése által igen üdvösen fejleszthetné.

A csipkeverésről már beszéltek a helyi hírlapok eleget, tehát nem szükséges azt ismételni.

Most csak azt említjük fel, hogy a csongrádi munkások is beláthatnák, hogy minő üdvös dolog lenne az, ha a munkások nejei, leányai fejenként 6—700 koronát kereshetnek.

Dekáni Árpád igazgató úr Szentes, Csongrád és Félegyháza városokból Csongrád központtal óhajtaná egy nagyszabású magyar művészeti ipartelepét létesíteni, az alább közölt levél szerint, amelyet dr. Hollósy István úrhoz intézett.

Amidőn ezt közöljük, azért tesszük ezt, mert hisszük, hogy a nőegylet nem fog elzárkózni attól a feladattól, hogy támogassa a munkások érdekeit.

A város tényleg üdvösen tenné, ha azt az 5600 koronát, amit szegények segélyezésére fordít, részben egy csipkeverő iskola költségeire (állandó tanfolyamra) fordítaná. Ugyanis 50 nő (asszony, leány) 2 korona beiratási és 3 óra 9 korona tandíjat fizetne. Ez 50 növendék után 500 koronát tenne ki. Ennek felét a község, felét a vármegye fedezhetné, — ha kéri a szentesi, csongrádi, csanyteleki és tömörkényi munkások — ahelyett, hogy a világmegváltási iparra áldoznák minden idejüket és pénzüket.

A csongrádi és szentesi munkások már foglalkoznak a kérdéssel, hogy a háziipari, a munkavállalati és termelő szövetkezetek alakításával segítenek sorsukon.

A női munka értékesítése, háziipar megteremtése oly nagyfontosságú kezdeményezés lenne, hogy üdvös lenne, ha nemcsak a nőegylet, ha-

nem minden társadalmi tényező felkarolná e kérdést.

Mi tehát Hegyi Antalhoz is azzal a kéréssel fordulunk, mint akiben sok tetterő lakik, hogy hasznosítsa tudását, páratlan energiáját és hívja össze ő is azokat, akik érdeklődnek ez ügy iránt, s akik leányaikat beiratnák a tanfolyamra.

A munkások maguk is gyűjthetnek beiratkozókat, sőt maguk a nők is kezükbe vehetnék a gyűjtőívet és gyűjthetnének tagokat.

De itt közöljük a levelet és a tanrendet, ebből mindenki láthatja, hogy a tanfolyam szervezése, ha 50 növendék lesz (akikért a város, a helyi pénzügyintézetek és a vármegye bizonyosan ki fogják fizetni az évi tandíjat, 50 növendék után 500 koronát), úgy a tanfolyam a munkásokra nézve ingyenes lesz.

Dekáni Árpád levele így hangzik:

Igen tisztelt Doktor Úr!

Végtelenül örvendek, hogy az elejtett fonalat újra fölvehetjük.

Szíveskedjék valakit Szentesen megnevezni, hogy ott is megindítsam a mozgalmat. Így Félegyháza, Csongrád és Szentes olyan terület lehetne, ahol egy külön speciális műfajt teremthetnénk meg.

Közelségük pedig éppen arra termett.

Önagságaéknak (Faragó Antalné és özv. Zelenka Jánosné úrnőket érti alatta az igazgató. Szerk.) kezeit csókolva, kiváló tisztelettel vagyok

Dekáni Árpád.

Itt közöljük a munkarendet is:

Szabályok.

1. A tanfolyamot látogatók kötelesek magukat minden tekintetben kifogastalanul viselni.

2. A tanulók kötelesek a kiszabott munkaidőt pontosan betartani.

3. A tanulók kötelesek a tanhelyiségbe lépéskor, helyeiket elfoglalva azonnal munkához fogni.

4. A mesternek, úgy a tanítónak a tanműhelyben levők feltétlen engedelmességgel tartoznak.

5. A tanműhelyben levők a tisztaságra legnagyobb mértékben vigyáznak.

6. Bárminemű láma, zaj, fölösleges beszéd szigorúan tilos. Tilos a műhelyben résztvevőkkel torzalkodás, veszekedés, haragtartás.

7. Tanulók kötelesek magukat tiszta fehér köténnyel, tiszta fehér könyök védővel, tüvel, gombostüvel, törülköző ruhával, kis darab szappannal, ollóval és varró vánkossal ellátni.

8. A tanműhelybe belépők 1 korona beiratási és három hónapra havonként 3 korona tandíjat fizetnek.

9. A tanulási idő egy év. Ezen időközben a tanuló a tanműhelyt csak orvosi bizonyítvánnyal igazolt betegség miatt hagyhatja el.

10. A tanulási idő alatt felmondásnak helye nincs; elteltével a felmondási határidő két hét.

11. A tanulók 3 hó eltelte után tandíjat nem fizetnek, sőt amint eladásra elfogadható munkát készítenek azonnal díjaztatnak.

12. Rendkívüli esetekben a mester vagy tanító a tanítványoknak szabadságot adhat. Ez azonban mindig előre kérendő.

13. A szabályok ellen vétők első ízben dorgálással, másodikban szülői értesítéssel, harmadikban 10 fillér, negyedikben 20 fillér büntetéssel sújtatnak. A fegyelmi szabályok ellen több ízben vétők az ebből származó anyagi károkat is kötelesek megtéríteni.

14. Igazolatlanul mulasztott napért 1 korona számíttatik föl.

HIREK.

— **Március 15.** Most is mint minden évben, városunk közönsége kegyeletes módon ünnepelte meg e nagy napot. A helybeli 48-as kör délelőtt misét tartatott, mely után a Kossuthszobrot koszorúzták meg, míg a bankettet ma este tartják a kör nagytermében. A hazafias ünnep magasztosságába nem akarunk disszonáns hangokat vegyíteni, de azért még sem hallgathatjuk el csodálkozásunkat, mely abban összponstosul, hogy az ünnepély rendezésénél éppen azok tüntettek távollétükkel, akik a leghivatottabbak lennének arra.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Cseresnyés Ilona okleveles tanítónőt, a helybeli gazdasági ismételő iskolához rendes szaktanítónővé kinevezte.

— **Vizsgálat egy hivatalnok ellen.** Már régóta folyik a vizsgálat Söhlya Gyula jegyző ellen abban az ügyben, amikor Bogdán József érdekében minden megbízás nélkül, egy 4 tagú küldöttséget vezetett fel a belügyminisztériumba. Nevezett Ludrovai Tóth István mérnök jelentette fel azon a címen, hogy erre a törvények értelmében joga nem volt. Söhlya Gyula kihallgatása alkalmával el is ismerte, de mentesül tettét azzal simitja (a jegyzőkönyv szerint), hogy Csongrádon aratási sztrájk lévén, az ügy nagyon sürgős volt és ez oknál fogva nem terjeszthette azt előbb a közgyűlés elé. Ilyen kifogást, mióta Árpád apánk bejött, senki sem hallott! Nem hallhatott pedig azért, mert hiszen csendőr csendőr és Bogdán Józsefet addig nem helyezték el máshová, amíg egy másik csendőrt nem tettek helyébe. Az utasítások pedig mind-egyikre nézve egyformák, tehát egyik sem tehet többet, mint a másik. — Ez nem kifogás. De nem kifogás az sem, hogy Csongrádon aratás-sztrájk lett volna. Söhlya nagyon szeret viccelni, de ez a vice végtelen rosszul sikerült, mert hiszen mindenki nagyon jól tudja, hogy Csongrád város határában aratás-sztrájk nem volt. Hogy pedig Felgyőn mi történt, ahhoz a csongrádi jegyzőnek semmi köze sem lehet, mert Felgyő Csanytelek községhez tartozik. Különböztetve a fegyelmi hatóságától várjuk az igazságos ítéletet. Egyébként mint halljuk, ez ügyben Ludrovai Tóth István a legvégsőkig el fog menni, mindenféle tekintetben.

— **Évforduló.** Ezelőtt 28 évvel, 1879 március 12-én éjjel 12 órakor tört be az árvíz Szeged városába. Sok ezer ember vagyona lett egy éjszaka semmivé. Azóta Szeged a király szavára „szébb lett, mint volt”. Bár az idő mindent helyre pótol, Szeged e borzalmas napot ma is gyászolja és minden évforduló napon, éjjel 12 órakor megkondulnak az összes szegedi harangok, hogy a gyászt, az isteni akarat mellett az emberek gyarlóságát hirdessék. Nekünk is emlékeztet ez a nap, mert a kétség — a borzalmas vég, — fenyegetőleg lebegett Csongrád felett. A gátakból alig egy pár ujnyi védte városunkat. Másnap egyméter apadás volt, mert Szeged megváltozott bennünket. Hol volnánk most? Vajjon a királyi szó kiragadott e volna minket a nyomorból? Ez mind kérdés marad, mert a sors mást rendelt, aminek következtében mi is osztozunk Szeged gyászában.

— **Halálozás.** Busa Imréné szül. Szalkai Sz. Veronika f. hó 11-én 70 éves korában elhalálozott. Ifj. Busa Imre gátör edes anyját gyászolja az elhunytban. Nyugodjék békében.

— **Vármegyei statisztika.** A közigazgatási bizottság üléséhez jelentés adatot be az egészségi állapotokról. A jelentés adatai szerint Csongrád vármegye területén 1906 évben elveszületett 5318 — halvaszületett 83 gyermek. Meghalt 3867 egyén, (1905 évben született 5115, — meghalt 4738), egybekelt 1125 pár. Százalékban kifejezve minden 1000 lélekre halálozás 1905-ben 34,7, — 1906-ban csak 28,2 százalék esett. 1907 február hónapjában született 224 férfi és 224 nő, (ugyanannyi született január hónapban is), meghalt 124 férfi és 132 nő, szaporulat 192. — A múlt évben Csongrád megyében volt 33 orvos, 23 gyógyszerész, 91 szülésznő.

— **A népkert és a színház.** Hegyi Antal illeti meg a legnagyobb elismerés, hogy a község érdekében felszólalt a legutóbbi közgyűlésen és interpellációt intézett az előjárósághoz a népkert és a színház ügyében. Az előjáróság nagy örömmel vette tudomásul a felszólalást, mert most már lépéseket tehet e szép kert és a színházépítésre ígért államsegély szorgalmazása ügyében. Faragó Antal országgyűlési képviselő e héten dr. Hollósy István társaságában ez ügyben a belügyminisztériumnál tudakozódní fognak az államsegély iránt, egyúttal az alföldi színikerület szervezése ügyében is információt fognak szerezni.

— **A törekvés jutalmazandó.** Sok panasz merült fel a közönség körében, ezelőtt a piaci kenyérrárások ellen. Igazuk volt. Pénzükről sem kapták meg azt amit jogosan várhattak, mert ki lévén szolgáltatva teljesen az egy-két kenyérrárás önkényének, meg kellett elégedniük azzal, amit a legjobb körülmények között kaphattak. A kenyér drága volt, legtöbbször iztelen és ez utóbbi körülmény következtében senki sem bírta egy-két vásárlás után ugyanazon árú árúját

jóízűen elfogyasztani. Ludrovai Tóth István mérnök mint volt bíró, egyízben kenyér jutalmazással kívánt segíteni e bajon, hogy a kenyérrárások ambícióját felélessze; mely által a közönség is nyert volna. Nem sikerült. A kenyérrárások kevés számban mertek azon részt venni, talán abból az okból, hogy a közönség úgyis teljesen ki volt szolgáltatva kenyér-kezdőkre. Ma már azonban ez az állapot megszűnt, mert megszüntette azt egy törekvő vállalat. Amióta Hasznos Adolf és társa orosházi kenyér és liszt üzlete megnyílt, a közönség is kitűnő, mindig frissensült kenyérhez juthat igazán olcsó ár mellett. E vállalat által árúsított kenyér — minden tekintetben — nem szorul dicséretre, csak pártolást kíván. Ez utóbbit talán felesleges hangoztatnunk, mert hiszen a pártolásban rejlik a közönség érdeke is. Hogy pedig mennyire igyekezik nevezett üzlet a közönség igényének teljesen megfelelni, bizonyítja az, hogy nagy személyzete élére most is egy első kenyérsütő asszonyt 100 korona havifizetéssel fogadott fel. Nem szoktunk sohasem magáncéget dicsérni, de most meg kellett tennünk a közönség érdekében, mert előállhat az az eset is, amikor nevezettek itt hagynak bennünket és vissza süllyedünk a régi állapotba.

— **Minden hatás ellent szül.** Ez rég tudott dolog, s így tudnia kellene mindenkinek, hogy az, ha a gyermek a téli hideg időjárás ideje alatt Zoltán-féle Csukamájolajat szed, egy oly hatás a gyermek szervezetére, melynek ellenhatása a gyermek egészségének megőrzésében nyilvánul. E kiváló nagy taperejű készítmény üvege 2 korona a gyógyszerárakban, vagy a készítő Zoltán Béla gyógyszerárakban, Budapesten V. Szabadságtér.

— **Szemfényvesztés.** A Csongrád község részére szükséges nyomtatványok és könyvkötő munkák szállítására beadott ajánlatokat a mult esütörtökön bontotta fel az előjáróság. A beadott ajánlatok közül a Szilber Jánoséban állítólag úgy volt írva az engedmény összege, hogy abból hárman sem — saját bevallása szerint még Söhlya Gyula főjegyző sem — voltak képesek kinézni, hogy az egységárakból engedett százalék 15, 25, vagy 35-e? Végre ráfogták, hogy 35 százalék, miután előbb már a Weisz Márkéból az tűnt ki, hogy ő 26 százalékot enged. Természetesen 25 százalék már úgy sem ért volna semmit. Igazság szerint a Weisz Márk ajánlata legolcsóbb volt, tehát ő neki kellett volna a nyomtatványszállítást elnyerni, mert más városokban, ahol rend van, az olyan ajánlatot, amely el sem olvasható, s ha akarom vemhes, ha akarom, nem vemhes, egyszerűen visszautasítják; itt pedig a zárt ajánlat neveltségessé tétele mellett Söhlya Gyula főjegyző a legkedélyesebben felszólította Szilber Jánost, hogy javítsa ki ajánlatában a számösszeget úgy, hogy azt 35-nek lehessen olvasni. A könyvkötő munkákat pedig Vaskovics Ferenc nyerte el 40 százalék engedménnyel. Így tehát most már 35, illetve 40 százalékkal olcsóbban fog a község a nyomtatványokhoz és azok bekötéséhez jutni, mint eddig s tekintve, hogy eddigi szükséglete évi 2000 korona volt, ezentúl az csak 1300—1400 korona lesz. Majd meglátjuk.

— **Végre.** Az előjáróságot már néhány ízben felszólítottuk, hogy ugyan mikor szándékozik a vásárolt petroleum méceket az utcán leállítani? Ugy látszik zavunknak volt sikere, mert nagy hazánkba egy tanácsnok böles tanácsai mellett a héten kijelölte helyeiket. Csak aztán úgy ne járjanak, hogy csupán tévedésből valamelyik ismerősük háza előtt kétféle színű lámpa világítson. (?)

Kiadók és laptulajdonosok: BOZÓ ÉS JUSTIN.

Bozó és Justin könyvnyomdája.

Hirdetmény.

Csongrád község közháza alatt elhelyezett, valamint a magtár épület alatt elhelyezett három pincehelyiség az 1907. év augusztus hó 1-étől számítandó hat (6) évre az 1907. év március hó 23-án délelőtt 9 órakor aláírott jegyző hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen haszonbérbe kiadatik. Kikiáltási ár egy-egy pincére 100 korona. Bánompénz 50 korona. Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek. Csongrádon, 1907. március hó 9.

Kovács, II. jegyző.

Hirdetmény.

Értesitem az adófizető közönséget, hogy az 1908. évi országgyűlési képviselő választók összeírásával megbízott bizottság a választók összeírását 1907. március hó 21., 22. és 23-án délután 3—5 óráig teljesíti a község háza II. jegyzőjének hivatalos helyiségében. Ezen összeírás nyilvános, melyen az érdeklődők megjelenthetnek. Csongrádon, 1907. március hó 16.

Kovács, jegyző.

Korcsmárosok és vendéglősök figyelmébe.

Csongrádon a „Fekete sas”-hoz címzett vendéglő, a vasúti állomástól 100 méterre esik és az országos vásár előtte tartatik, haszonbérbe adandó 1907. április 24-től. Értekezni lehet a tulajdonosnál, **Jurászik Józsefnél** d. u. 12-től 2 óráig.

Géphimzésre

és női felső ruha szabásra, továbbá kisebb leányokat kézi munkára csekély díjért tanít

Végh Etel

Szent György-utca 1 sz. Greskovics-féle házban.

Üzletátvétel.

Tisztelettel van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy a Draskovics Dezső úr házában levő Komáromy Imre-féle

férfi szabó üzletet

átvettem s azt ezentúl saját nevem alatt fogom tovább vezetni.

Üzletemben mindennemű férfiruhát, legújabb divat szerint, a legjutányosabb árért készíték s minden idényben a legújabb szövetségekkel szolgálók.

Főtörekvésem lesz, hogy pontos kiszolgálásom által a nagyérdemű közönség bizalmát kiérdemeljem.

Teljes tisztelettel

Gémes Mihály
férfiszabó.

ÉLŐKERÍTÉS.

Gleditschia, élősövény.

Bármily talajban gyorsan fejlődik, sűrű, nagy töviseivel embernek és bármily állatnak ellentáll, kitart 70—80 évig, nevelhető oly sűrűn, hogy apró csirke, malac stb. sem mehet át; ez a legolcsóbb örökös áthatlan kerítés. Főelőnye még az is, hogy egész május közepéig a legjobb eredménnyel ültethető, mert a csemeték felásva jeges pincében tartatnak. Ezer darab 12 korona, rendszeren ültetve 50 méter kerítéshez elég. Nyomatott ültetési és kezelési képes utasítást minden rendeléshez adok. Akinek előkerítés nem felel meg, szállíthatok **sodronyszövetet**, a legelőkeletesebb gyártmányt, olcsón 100, 150 és 200 cm. széleset.

Szőlőlugas

minden háznak legszebb díszé, egy gyűjtemény 8 fajból 20 tő, egy tő 2—300 fűrtöt terem.

Szőlőoltványok

táblas ültetések és hiányok pótlására, 60 legkiválóbb bor- és csemege-faj, szigoruan válogatott, tökéletes forradási és fajtiszta, dúsgyökerű példányok.

Delaware

sima vessző, minden szál megfakad, csak az a legnemesebb faj, melyből én 18 év alatt 30 holdat ültettem, 35 hektót terem holdanként, bora édes, erős, oltani, permetezni nem kell és kezeléséhez semmi tudomány sem kell, ezért ellensége sok tudományos szőlőintéző.

Bővebb leírást és **KÉPES ÁRJEGYZÉKET** tanulmányos tartalommal és mindenhez teljes tájékoztatóval ingyen és bérmentve küld:

NAGY GÁBOR szőlőgyógybíró, NAGY-KAGYA.
Levelezés minden nyelven.

Értesítés.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy üzlethelyiséget, mely eddig a Félégyházi-úton volt, március 4-től a Kossuth-téren levő Csongrád városi takarékpénztár épületébe (Megyesi József volt üzlethelyisége) helyeztem át.

Kérem a nagyérdemű közönséget, hogy b. megrendeléseivel továbbra is szerencsétlenül sziveskedjék.

Tisztelettel

Dragon Lajos
cipész-mester.

A Csongrád városi takarékpénztár

tulajdonát tevő Csemegi Antal-féle ház 1907. évi április 24-től kezdve, egészben vagy részletekben is haszonbérbe kiadó.

Szeged felett

Tápé községgel szemben Maros torkolatától -- Lelle és Makón át vonuló Maros védőtöltés építéséhez bármilyen nagy számban található foglalkozást

kordék, kocsik és gyalogmunkások egész éven át.

Kordé és kocsimunkára, alapegységár 55 fillér és további 100 méter távolság 5 fillér köbméterenként. A gyalogmunka 45 és 50 fillér köbméterenként. Bővebb felvilágosítás nyerhető:

DEUTSCH vállalkozók irodájában Szegeden.

Minden utánzat és utánnyomás tilos!

Thierry-féle balzsam

egyedül valódi csakis a zöld apáca védjegyével. Törv. védve.

Allein echter Balsam aus der Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Régi jó hírnevű, felülmulhatatlan szer emésztési zavaroknál, gyomor-bajoknál, kólika, hurut, mellbajok, influenza, különösen a kezdődő mellbetegség ellen stb. Ár: 12 kis üveg, vagy 6 dupla üveg, vagy 1 nagy különleges üveg patentzárral 5 korona.

Thierry Centifolium-kenőcs

általánosan elismert, mint páratlanul álló szer mindenféle sebek, gyulladás, sérülések és daganatok ellen, legyen az bármily régi keletű is. Megakadályoz vérmergezést, a műtetet legtöbb esetben fölöslegessé teszi. Ár: 2 tégely 3 korona 60 fillér frankó. A pénz előleges be-küldése vagy utánvét mellett küldi

Thierry A. gyógyszerész

Pregrada, Rohits-Sauerbrunn mellett.
Raktár: Török József és dr. Egger Leó Budapest, Vértess Lajos Lugos.

Figyelmeztetés! A vásárlás és rendelés előtt és különösen az ismét eladás előtt, az én egyedül valódi és törvényesen védett balzsamomra tessék figyelni. A büntetőtörvény 23. és 25. §§-ai értelmében 4000 korona pénzbírság vagy egy évig terjedhető börtönbüntetéssel büntetendő az, aki nem az én gyógyszeretáramból eredő, tehát egy másik és nem az egyedül valódi, a zöld apáca védjegyével törvényesen védett Thierry-féle balzsamot rendel, vesz és különösen ismét elad. Ugyanezen eljárás alá esnek azok is, akik kuruzslók módjára ráerőszakolják a közönségre, hogy rendeljenek és vegyenek egy más névvel ellátott szert, amelyet csak a közönség kizsákmányolására hoznak forgalomba.

Kiadó lakás.

Mészáros János kőműves-mester újonnan épült háza a Szarvas-utcában, mely áll 3 szobából, konyhából, pince és kamrából és külön udvarból, szt. György naptól kiadó, esetleg eladó. Értekezni lehet belvárosi házánál Gyik-utca 17. sz.

Keresztény gőzmalmi részvényeket

névértéken felül korlátlan mennyiségben vesznek. Ifj. Szabados József tkptári pénztárnok.

Kiadó lakás.

Márkus János vendéglős Ferenc József-utca 5. szám alatti háza, a gőzfürdő szomszédságában, haszonbérbe kiadó.

! Köhögés !

Aki ezt figyelembe nem veszi, vétkezik önmaga ellen.

Kaiser-féle mell-bonbon

3 fenyűvel ellátva.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva köhögés, rekedtség, hűtés, elnyálkásodás, és hurut ellen.

5120 közjegyző által hitelesített okirat bizonyítja e szer hasznos voltát.

Csomagja 20 és 40 fillér. Doboz 80 fillér.

Kapható: Balkányi Lajos, Barna Henrik és Wiesner Lajos urak gyógyszerésztárában Csongrádon.

Kiadó borbélyüzlet.

Márkus János vendéglős Félégyházi-út 48. szám alatti házában egy borbélyüzlet berendezéssel vagy anélkül is, haszonbérbe kiadó.

Eladó szőlővessző.

Ludrovai Tóth István mérnöknek az Erzsébet-majornban van eladó:

30 ezer szál ültetni vagy ojtani való nemes kék kadarka szőlővesszeje, mely homokba rakva szobában lett kiteleltetve;

400 darab négyszögletűre fűrészelt akácfa lugasoszlop;

800 kéve tüzelni való száraz fagally.

A szépség egyik főkelléke a szép arc bőr!

Minden hölgynek módjában áll ezt megszerezni a FÖLDES-féle

MARGIT-CRÉME

csodás hatású arckenőcs használata által.

A MARGIT-CRÉME rendkívül finom, kellemes sikkosságú, felszívódó, kedves illatú vegyszer, mely már az első kísérlet alatt mintegy behizelgi magát; a bőrnek rögtön kellemes puha bársonyszerű tapintatot ad, 10 nap alatt teljesen átalakítja a bőrt, nyomtalanul eltünteti szeplőt, májfoltot és mindennemű bőrtisztatlanságot.

Előnyös tulajdonsága ezen krémnek, hogy a bőrt nem teszi zsíros tapintatúvá, fényessé, mint más kenőcs, sőt ellenkezőleg, annak fényét, mint a puder elveszi, minél fogva nappal is alkalmazható. A bőrt táplálja, mitől az gyermekked üdéséget, teltséget, bársonyszerű puhaságot és kellemes tapintatot nyer.

Legényesebb előnye, hogy higanyt, ólmot nem tartalmaz és így teljesen ártalmatlan.

Ára egy tégelynek 2 korona, kis tégelynek 1 korona.

Margit-szappan 70 fillér, Margit-puder 1 korona 20 fillér, Margit-fogpép 1 korona, Arcviz 1 korona.

Kapható minden gyógyszerésztárban és drogeriában.

Készíti: **FÖLDES KELEMEN** gyógyszerész ARADON.

6 koronás rendelések bérmentve küldetnek.

A Földes-féle MARGIT-CRÉME kapható Csongrádon: Balkányi Lajos, Barna Henrik és Wiesner Lajos gyógyszerészeknél.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD
Budapest, Váci-körút 68,
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló, őrlőmalmok, egytetemes acél-akék, 2- és 3-vasu akék és minden egyéb gazdasági gépek.

Óh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

EGGER MELLPASZTILLÁI

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 kor. és 2 kor. Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR” GYÓGYSZERTÁR
BUDAPEST, VI. Váci-körút 17. szám.

Kapható Csongrádon:

Balkányi Lajos, Barna Henrik, továbbá Wiesner Lajos gyógyszerésztárában.

Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított!